

Oprensning af pulsåre

Til patienter og pårørende

Remote TEA/Trombendarterektomi

Du indlægges på vores afdeling, hvor vi ser pårørende som en vigtig part i dit forløb. En pårørende kan være familie, nabo eller en god ven, som du føler dig tryk ved og som kan støtte dig både før, under og efter indlæggelsen. Det er vigtigt for os, at du og dine pårørende føler jer inddraget undervejs.

Du er tilbudt en operation, kaldet remote trombendarterektomi.

I pulsåren nedenfor lysken på låret har du en forkalkning, som skal fjernes. Via et snit i lysken, åbnes der op indtil lyskepulsåren. En tynd tang føres ind i pulsåren og videre ned på låret, hvor tangen griber fat om forkalkningen og fisker det med ud af åren. Derefter anlægges en lille metal stent (metal net) på det sted i blodåren, som er blevet rensat op. Stenten bliver siddende i din blodåre og vil med tiden vokse fast i karvæggen. Der kan eventuel også være behov for at sy en lille kile ind i blodåren for at øge omkredsen. Dette kaldes en patch.

Efter indgrebet vil pulsåren i lysken blive syet sammen og huden lukkes med tråd eller metal clips. Der påsættes en mindre forbindelse i lysken. Viser det sig under operationen, at det ikke er muligt at fjerne forkalkningen, kan det blive nødvendigt at ændre planen.

I stedet kan lægen så vælge at indsætte en kunstig bypass fra lysken og ned til knæet, som løber udenom det forkalkede område. Ved et sådant indgreb vil der også blive lagt et snit omkring knæniveau, hvor bypassen syes på din egen blodåre.

I 3 måneder efter operationen skal du have blodfortyndende medicin. Dette ordineres af en karkirurgisk læge, som vurderer dit behov afhængig af, hvilken medicin du får i forvejen.

Hvem skal have foretaget denne operation?

Patienter med dårlig blodforsyning til benet på grund af svær åreforkalkning i en lyskepulsåre.

Dagen før operationen

Du vil blive indlagt dagen før operationen, hvor du er meget velkommen til at tage dine pårørende med. Du vil komme til at tale med en sygeplejerske og en læge omkring det forventede indlæggelsesforløb. Du vil eventuelt få taget blodprøver og EKG.

Plejepersonalet vil fjerne hårene fra operationsområdet.

Om aftenen vil du få en blodfortyndende indsprøjtning for at forebygge blodpropper.

På operationsdagen

Du skal have et brusebad. Plejepersonalet vil hjælpe, hvis du har brug for det.

Du må spise indtil 6 timer før og drikke indtil 2 timer før operationen.

Du skal være røgfri 6 timer før operationen.

Oprensning af pulsåre

Hvordan foregår operationen?

Operationen foregår oftest ved rygbedøvelse af underkroppen og benene. Ved rygbedøvelse placeres et tyndt kateter i ryggen. Gennem dette gives smertestillende medicin under operationen og dagene efter. Der anlægges også et kateter i blæren. Begge katetre fjernes indenfor få dage efter operationen.

Efter operationen

Efter operationen overvåges du på opvågningsafsnittet i nogle timer, hvorefter du kommer tilbage til sengeafdelingen.

At være nyopereret

Træthed

Det er meget normalt, at du er træt efter operationen. Trætheden aftager gradvis.

Ernæring/væske

Din appetit kan være nedsat efter operationen, men det er særdeles vigtigt forbåde sårheling, træthed og kredsløb at spise en protein- og energirig kost. Det er vigtigt, at du drikker 2-3 liter væske dagligt for at få 'skyllet' kroppen godt igennem samt for at modvirke forstoppelse.

Mobilisering/aktivitet

For at du kan undgå komplikationer og hurtigere komme til kræfter, er det vigtigt, at du allerede samme dag eller dagen efter operationen kommer op at gå. Det er vigtigt, at du er oppe så meget som muligt.

Vejrtrækning

Sørg desuden for at hoste slim op og trække vejret godt igennem, plejepersonalet vil evt. vejlede dit i dette.

Hævelse/nedsat følelse af benet

Dine ben kan hæve efter operationen, derfor er det vigtigt at sidde med benene oppe på en fodskammel samt gå ture rundt i afdelingen. Følesansens i huden kan være forandret pga. nervepåvirkning som følge af operationen. Følelsen vil komme igen af sig selv efter nogle måneder.

Smerter

Efter operationen er det normalt, at have smerter i operationssåret. Styrken af smerter er meget individuelt. For at du kan bevæge dig omkring, er smertestillende medicin en vigtig del af behandlingen. Får du uacceptable smerter, kan du få ekstra smertestillende.

Mave-tarmfunktion

Efter operation er der risiko for forstoppelse. For at forebygge dette er det vigtigt, du kommer op at gå samt spiser og drikker. Desuden tilbydes du afføringsmiddel.

Bekymringer

Mange er bekymrede for operationens forløb og resultat. De anbefalede livsstilsændringer, kan også være grund til spekulationer. Vær ærlig overfor personalet og få talt om det. De kan lytte til dine tanker/overvejelser og vejlede dig i, hvordan du kan komme videre.

Oprensning af pulsåre

Rygning

Det er ikke muligt at ryge under indlæggelsen. Har du rygetrang under indlæggelsen, vil du få tilbudt nikotinplaster og lignende.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

Risikoen for komplikationer er ca. 10%:

- Infektion
- Blødning
- Sivning
- Problemer med heling af operationssåret
- Hævelse af benet
- Nedsat følesans på lårets inderside/brændende fornemmelse i huden.

Den udførte TEA kan lukke f.eks. pga. dårligere afløbsforhold for blodet end forventet. I nogle tilfælde kan den renses op, men det kan dog ikke altid lade sig gøre. Man må da foretage et andet indgreb afhængig af forholdene.

Hvad kan jeg selv gøre for at undgå komplikationer?

Så snart du har accepteret tilbuddet om operation, bør du bruge forberedelsestiden til:

- Stoppe med at ryge
- Holde op med at drikke alkohol 4 uger før operationen, hvis du normalt drikker mere end 4 genstande om dagen.
- Være opmærksom på at din sukkersyge er velreguleret
- Det er vigtigt at styrke kredsløbet og fysikken før og efter operationen. Gå ture dagligt
- Du skal spise en sund og varieret kost. Har du haft et utilsigtet væggtab, skal du spise en protein- og energirig kost.

Indlæggelsen varer normalt 3-4 dage, ved en ukompliceret operation.

Du er klar til at blive udskrevet når:

- Operationssåret ikke væsker
- Smerterne er acceptable
- Du spiser og drikker tilstrækkeligt
- Tarmfunktionen er normal
- Du er oppegående uden nyttilkomne hjælpemidler

Hvad kan jeg forvente af operationen?

Ved operationen bliver blodtilførslen til benet forbedret, hvorved smerterne aftager og gangdistancen forbedres. Det er normalt, at føle sig træt i perioden efter udskrivelsen, men trætheden aftager gradvist. Det går hurtigere, hvis du selv er så aktiv som muligt.

Aktiviteter efter udskrivelse

Efter operationen er det vigtigt at opretholde god blodforsyning til benene samt styrke kredsløbet. Gå en tur dagligt, gerne udendørs, hvis det er muligt. Minimum 30 min. om dagen.

Daglige gøremål og let motion må genoptages umiddelbart. Hård sport, løft over 10 kg samt fysisk krævende arbejde må genoptages i det omfang, det ikke medfører smerter.

Oprensning af pulsåre

Du må føre bil, når du ikke får medicin mærket med advarselstrekant. Der er ellers ingen faste regler for, hvornår du må føre bil, men du skal have fuld kontrol over dine ben og føle dig i stand til det.

Hvornår skal jeg have fjernet sting/clips?

Sting eller clips fjernes hos din egen læge 12-14 dage efter operationen. Du vil blive informeret herom af lægen/plejepersonalet.

Hvornår skal jeg til kontrol?

Du tilbydes kontrol ca. 1 måned efter operationen i Karkirurgisk Ambulatorium i Kolding, Aabenraa eller Esbjerg, afhængig af din bopæl. Kontrollen foretages af en sygeplejerske eller læge.

Hvad skal jeg være opmærksom på?

Du skal være opmærksom på ændringer af operationsområdet, dvs. rødme, varme, hævelse, smerter eller sivning fra operationssåret. Desuden skal du være opmærksom på, hvis foden bliver kold og bleg og følelsesløs. Oplever du disse symptomer, skal du kontakte din egen læge eller lægevagten.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til aktuelle indlæggelse, eller der opstår komplikationer indenfor 24 timer efter udskrivelse, kan du kontakte Karkirurgiske Senge på telefon nr.: 7636 2383. Derefter skal du kontakte din egen læge eller lægevagten.

Karkirurgi, Kolding Sygehus, SLB
Sygehusvej 24
6000 Kolding
Sekretariat (hverdage 8.00-15.00) tlf.: 7636 2487
Karkirurgiske senge tlf.: 7636 2383
Mail: karkirurgiskkolding@rsyd.dk

Kirurgisk Ambulatorium, Esbjerg Sygehus, SVS
Finsensgade 35
6700 Esbjerg
Tlf. nr. 79182316 (hverdage kl. 8.30 - 12.00)

Karkirurgisk Amb., Aabenraa Sygehus, SHS
Kresten Phillipsensvej 15
6200 Aabenraa
Tlf. nr. 79972690 (mandag - torsdag kl. 8. - 16)